

Motion till riksdagen 2005/06:A211

av Kaj Nordquist (s)

Arbetshjälpmedel till synskadade

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av arbetsmiljölagen.

Motivering

Under 1960–1980-talen ansvarade Arbetsmarknadsverket för de tekniska hjälpmedel som synskadade och andra funktionshindrade behövde i arbetslivet. Från 1991 har Försäkringskassan ansvar för arbetshjälpmedel åt funktionshindrade som varit anställda mer än ett år. (Arbetsmarknadsverket har fortfarande ansvar för arbetshjälpmedel för dem som är nyanställda och under det första anställningsåret.) Endast 50 % av de synskadade har i dag ett arbete och olika stöd, t.ex. bidrag för arbetshjälpmedel. Det är av mycket stor betydelse för dem som har ett arbete i dag och för dem som är arbetssökande.

Synskadades konkurrensvillkor håller nu på att försämrats. Detta beror på att Försäkringskassan numera tolkar lagarna annorlunda jämfört med tidigare. I sin nya tolkning hänvisar man till Arbetsmiljöverkets bedömning av vad som är ”tillfredsställande arbetsmiljö”. Det har blivit ett allt större fokus på arbetsmiljölagen och arbetsgivarens ansvar för olika anpassningsåtgärder. På grund av det beroende synskadade har av arbetstekniska hjälpmedel riskerar de att få stora svårigheter att komma in och stanna kvar på arbetsmarknaden om denna förändrade syn etableras på försäkringskassorna. Vilken arbetsgivare är beredd att anställa en person med synskada om man vet att man får ta extra kostnader för inköp, reparation och utbildning på arbetshjälpmedel som den synskadade behöver? På sikt kommer detta att begränsa arbetsmarknaden ytterligare för synskadade.

Synskadade som är beroende av arbetstekniska hjälpmedel – specialhjälpmedel, anpassningar och användarutbildningar på sina hjälpmedel – har fram till för ett år sedan fått tillgång till dem på ett tillfredsställande sätt. Att arbetsgivaren skall tillhandahålla all standardutrustning och utbildning som övrig personal har tillgång till är självklart. Försäkringskassan måste däremot

Fel! Okänt namn på

bekosta särskilda arbetshjälpmedel för synskadade, anpassning av specialhjälpmedel och den speciella utbildning som krävs för att man ska kunna hantera hjälpmedel och sina program. Kunskap om hjälpmedelsprogram och dess funktion finns inte hos arbetsgivaren utan måste upphandlas från särskilda företag.

Det kan aldrig ha varit lagstiftarens mening att ansvarsfördelningen kring arbetsmiljöfrågorna ska försvåra utsatta gruppers möjligheter på arbetsmarknaden. Regeringen bör därför överväga en översyn av rådande bestämmelser samt tolkningen av begreppet "tillfredsställande arbetsmiljö" i arbetsmiljölagen.

Stockholm den 21 september 2005

Kaj Nordquist (s)